

# LIETUVOS RESPUBLIKOS IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 18, 20, 22 STRAIPSNIŲ IR ANTROJO, TREČIOJO SKIRSNIŲ PAVADINIMŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2008 m. liepos 1 d. Nr. X-1664  
Vilnius

(Žin., 1994, Nr. [89-1706](#); 2004, Nr. 88-3208, Nr. [152-5534](#); 2006, Nr. [17-592](#), Nr. [68-2496](#))

## **1 straipsnis. 1 straipsnio 2 ir 3 dalių pakeitimas**

1. Pakeisti 1 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šis įstatymas taikomas nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantiems asmenims ir Lietuvos Respublikoje gyvenantiems užsieniečiams, įstatymų nustatyta tvarka paskirtiems vaiko, Lietuvos Respublikos piliečio, globėjais (rūpintojais), ir Lietuvos Respublikoje gyvenantiems vaikams užsieniečiams, kuriems įstatymų nustatyta tvarka globa (rūpyba) nustatyta Lietuvos Respublikoje arba kurių globos (rūpybos) vykdymą perėmė Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija.“

2. Pakeisti 1 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vienkartinė išmoka vaikui ir išmoka vaikui skiriama, jei šio straipsnio 2 dalies nuostatą atitinka nors vienas iš vaiko tėvų (įtėvių), globėjų (rūpintojų) ir vaikas nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje. Išmoka privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui (toliau – privalomosios tarnybos kario vaikui) skiriama, jei šio straipsnio 2 dalies nuostatą atitinka nors vienas iš vaiko tėvų ir vaikas nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje. Vienkartinė išmoka įsikurti skiriama tik nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantiems asmenims.“

## **2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

### **„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos**

1. **Bazinė socialinė išmoka** – rodiklis socialinės apsaugos išmokoms apibrėžti ir apskaičiuoti, kurio dydį teisės aktų nustatyta tvarka tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

2. **Globojamas vaikas** – vaikas, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta vaiko laikinoji arba nuolatinė globa ar rūpyba.

3. **Išmokos vaikams** (toliau – **išmokos**) – periodinės ir vienkartinės piniginės išmokos, skiriamos ir mokamos vaikams ir pilnamečiams asmenims, nėščioms moterims, vienam iš vaiko tėvų ar globėjų (rūpintojų) šio įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka.

4. **Nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantys asmenys** – Lietuvos Respublikos piliečiai, kurių duomenys apie gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, o neturinčių gyvenamosios vietos – apie savivaldybę, kurioje gyvena, yra įrašyti į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą, arba nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantys užsieniečiai bei asmenys be pilietybės.

5. **Socialinės rizikos šeima** – šeima, kurioje vyrauja krizė dėl to, kad vienas ar keli šeimos nariai piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis arba (ir) yra priklausomi nuo azartinių lošimų, arba (ir) dėl turimos negalios, skurdo, socialinių įgūdžių stokos negali ar nemoka prižiūrėti vaikų, arba (ir) naudoja psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, arba (ir) gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimos interesams.

6. **Šeima** – sutuoktiniai arba bendrai gyvenantys asmenys, taip pat susituokęs asmuo, su kuriuo teismo sprendimu dėl sutuoktinių gyvenimo skyrium yra likę gyventi jų vaikai, arba vienas iš tėvų, jų vaikai ir įvaikiai iki 18 metų. Į šeimos sudėtį taip pat įskaitomi nesusituokę ir su kitu asmeniu bendrai negyvenantys asmenys nuo 18 iki 24 metų, kurie mokosi pagal bendrojo lavinimo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą arba studijuoja aukštojoje mokykloje pagal dieninės studijų formos nuosekliųjų studijų programą, taip pat asmenys nuo bendrojo

lavinimo programos baigimo dienos iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos. Į globėjų (rūpintojų) šeimos sudėti vaikai, kuriems įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta globa ar rūpyba, neįskaitomi.

**7. Vaiko globėjas (rūpintojas)** – fizinis ar juridinis asmuo, kuriam įstatymų nustatyta tvarka pavesta be tėvų globos likusio vaiko priežiūra, auklėjimas, teisių bei interesų gynimas ir atstovavimas jam.“

### **3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 3 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

#### **„3 straipsnis. Išmokų rūšys**

Nustatomos šios išmokų rūšys:

- 1) vienkartinė išmoka vaikui;
- 2) išmoka vaikui;
- 3) išmoka privalomosios tarnybos kario vaikui;
- 4) globos (rūpybos) išmoka;
- 5) vienkartinė išmoka įsikurti;
- 6) vienkartinė išmoka nėščiai moteriai.“

### **4 straipsnis. Įstatymo antrojo skirsnio pavadinimo pakeitimas**

Pakeisti Įstatymo antrojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

#### **„ANTRASIS SKIRSNIS**

#### **VIENKARTINĖ IŠMOKA VAIKUI, IŠMOKA VAIKUI IR IŠMOKA PRIVALOMOSIOS TARNYBOS KARIO VAIKUI“.**

### **5 straipsnis. 5 straipsnio 1 ir 2 dalių pakeitimas**

1. 5 straipsnio 1 dalyje vietoj skaičiaus ir santrumpos „8 MGL“ įrašyti skaičių ir žodžius „11 bazinių socialinių išmokų“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Kiekvienam gimusiam vaikui skiriama 11 bazinių socialinių išmokų dydžio vienkartinė išmoka.“

2. 5 straipsnio 2 dalyje vietoj skaičiaus ir santrumpos „8 MGL“ įrašyti skaičių ir žodžius „11 bazinių socialinių išmokų“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„2. Įvaikintam vaikui, neatsižvelgiant į tai, kad jau buvo išmokėta išmoka gimusiam vaikui, skiriama 11 bazinių socialinių išmokų dydžio vienkartinė išmoka.“

### **6 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

#### **„6 straipsnis. Išmoka vaikui**

1. Šeimoje, auginančioje vieną ar du vaikus, kiekvienam vaikui skiriama 0,75 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka per mėnesį nuo vaiko gimimo dienos, iki sukaks 3 metai.

2. Šeimoje, auginančioje tris ar daugiau vaikų, kiekvienam vaikui skiriama 1,1 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka per mėnesį nuo vaiko gimimo dienos, iki sukaks 3 metai.

3. Šeimoje, auginančioje vieną ar du vaikus, kiekvienam vaikui nuo 3 iki 18 metų ir vyresniam, kuris mokosi pagal bendrojo lavinimo programą ir (ar) pagal profesinio mokymo programą pirmajai kvalifikacijai įgyti, bet ne ilgiau, kaip iki jam sukanka 21 metai, skiriama 0,4 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka per mėnesį.

4. Šeimoje, auginančioje tris ar daugiau vaikų, kiekvienam vaikui nuo 3 iki 18 metų ir vyresniam, jei jis mokosi pagal bendrojo lavinimo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą ar studijuoja aukštojoje mokykloje pagal dieninės studijų formos nuosekliųjų studijų programą (įskaitant ir akademinį atostogų laikotarpį), bet ne ilgiau, kaip iki jam sukanka 24 metai, skiriama 0,75 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka per mėnesį.

5. Nuo 2009 m. sausio 1 d. kiekvienam globojamam vaikui skiriama 0,75 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka per mėnesį nuo gimimo dienos, iki jam sukaks 3 metai, o globojamam (rūpinamam) vaikui nuo 3 iki 18 metų ir vyresniam, kuris mokosi pagal bendrojo lavinimo programą, bet ne ilgiau, kaip iki jam sukanka 21 metai, skiriama 0,4 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka per mėnesį.

6. Baigusiam bendrojo lavinimo programą vyresniam kaip 18 metų asmeniui išmoka vaikui mokama iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos.

7. Išmoka vaikui neskiriama arba jos mokėjimas nutraukiamas, jei:

- 1) asmuo yra pilnametis ar emancipuotas ir turi savo vaikų;
- 2) asmuo susituokia;
- 3) yra paskelbta paieška arba jis teismo pripažintas nežinia kur esančiu;
- 4) asmuo yra pilnametis, atliekantis bausmę, sulaikytas ar suimtas.“

#### **7 straipsnis. 7 straipsnio 1 dalies pakeitimas**

7 straipsnio 1 dalyje vietoj santrumpos „MGL“ įrašyti žodžius „bazinės socialinės išmokos“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Kiekvienam privalomosios tarnybos kario vaikui jo tėvo tarnybos laikotarpiu skiriama 1,5 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka per mėnesį.“

#### **8 straipsnis. Trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimas**

Pakeisti Įstatymo trečiojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

### **„TREČIASIS SKIRSNIS GLOBOS (RŪPYBOS) IŠMOKA IR VIENKARTINĖ IŠMOKA ĮSIKURTI“.**

#### **9 straipsnis. 8 straipsnio 1, 2, 3 ir 6 dalių pakeitimas**

1. 8 straipsnio 1 dalyje vietoj santrumpos „MGL“ įrašyti žodžius „bazinių socialinių išmokų“ ir šią dalį išdėstyti taip:

„1. Vaikui, kuriam nustatyta globa (rūpyba), jo globos (rūpybos) laikotarpiu skiriama 4 bazinių socialinių išmokų dydžio išmoka per mėnesį.“

2. Pakeisti 8 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jei pasibaigus vaiko globai (rūpybai) dėl pilnametystės, emancipacijos ar santuokos sudarymo asmuo mokosi pagal bendrojo lavinimo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą ar studijuoja aukštojoje mokykloje pagal dieninės studijų formos nuosekliųjų studijų programą (įskaitant ir akademinių atostogų laikotarpį), taip pat tuo atveju, kai yra mirę pilnamečio asmens abu tėvai (turėtas vienintelis iš tėvų), mokymosi laikotarpiu, bet ne ilgiau, kaip iki asmeniui sukanka 24 metai, skiriama ir kartą per mėnesį mokama 4 bazinių socialinių išmokų dydžio išmoka. Ši išmoka neskiriama ir nemokama asmenims, daugiau kaip du kartus įstojusiems į tos pačios mokyklų grupės mokyklą (kaip suskirstyta pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą).“

3. Pakeisti 8 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Baigusiam bendrojo lavinimo programą vyresniam kaip 18 metų asmeniui globos (rūpybos) išmoka mokama iki tų pačių metų rugsėjo 1 dienos.“

4. Pakeisti 8 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Vaikui (asmeniui), kuris mokosi pagal bendrojo lavinimo ir (ar) pagal formaliojo profesinio mokymo programas ir yra išlaikomas (nemokamai gauna nakvynę ir maistą) bendrojo lavinimo mokyklos ar profesinio mokymo įstaigos bendrabutyje, skiriama 2 bazinių socialinių išmokų dydžio išmoka per mėnesį.“

#### **10 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

### **„9 straipsnis. Vienkartinė išmoka įsikurti**

1. Asmenims, kuriems buvo nustatyta vaiko globa (rūpyba), pasibaigus vaiko globai (rūpybai) dėl pilnametystės, emancipacijos ar santuokos sudarymo, skiriama vienkartinė 50 bazinių socialinių išmokų dydžio, o nuo 2009 m. sausio 1 d. – 75 bazinių socialinių išmokų dydžio išmoka įsikurti.

2. Vienkartinė išmoka įsikurti neskiriama:

1) jei asmuo yra išlaikomas (nemokamai gauna nakvynę ir maistą) valstybės ar savivaldybės finansuojamoje įstaigoje;

2) jei vaiko laikinoji globa (rūpyba) buvo nustatyta tėvų prašymu dėl jų laikino išvykimo iš Lietuvos Respublikos.

3. Vienkartinė išmoka įsikurti grynaisiais pinigais neišmokama, išskyrus atvejus, kai lieka nepanaudota mažesnė negu 1 bazinės socialinės išmokos dydžio išmokos dalis, kuri gali būti išmokama grynaisiais pinigais pačiam išmokos gavėjui. Vienkartinė išmoka įsikurti gali būti panaudota:

1) būstui (gyvenamosioms patalpoms) pirkti;

2) sumokėti daliai paskolos būstui statyti arba pirkti;

3) būsto nuomai;

4) mokesčiams už nuomojamojo ar nuosavybės teise turimo būsto komunalines paslaugas;

5) būstui remontuoti arba rekonstruoti;

6) baldams, buitinei, vaizdo ir garso technikai, namų apyvokos reikmenims, vienam asmeniui kompiuteriui įsigyti;

7) studijų ir neformaliojo švietimo kainai padengti;

8) žemės sklypui įsigyti.“

### **11 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas**

Įstatymo 10 straipsnyje vietoj santrumpos „MGL“ įrašyti žodžius „bazinių socialinių išmokų“ ir šį straipsnį išdėstyti taip:

#### **„10 straipsnis. Vienkartinė išmoka nėščiai moteriai**

Nėščiai moteriai, pagal Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą neturinčiai teisės gauti motinystės pašalpos, likus 70 kalendorinių dienų iki numatomos gimdymo datos, skiriama 2 bazinių socialinių išmokų dydžio vienkartinė išmoka.“

### **12 straipsnis. 12 straipsnio 2, 3, 5 ir 7 dalių pakeitimas ir papildymas 9 dalimi**

1. Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Globos (rūpybos) išmoką asmenims, kurie mokosi profesinio mokymo įstaigose, aukštosiose mokyklose, skiria ir moka savivaldybės, kurios teritorijoje yra mokykla, administracija. Jeigu gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje deklaravęs asmuo studijuoja užsienio valstybės bendrojo lavinimo mokykloje, profesinio mokymo įstaigoje, aukštojoje mokykloje, globos (rūpybos) išmoką jam skiria ir moka savivaldybės, kurios teritorijoje asmuo yra deklaravęs gyvenamąją vietą, administracija.“

2. Pakeisti 12 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Vaiko globėjui (rūpintojui) globos (rūpybos) išmoką moka tos savivaldybės, kurios vaiko teisių apsaugos institucijos teikimu vaikui buvo nustatyta globa (rūpyba), administracija. Tais atvejais, kai besimokantis vyresnis kaip 18 metų asmuo lieka gyventi ir yra išlaikomas (nemokamai gauna nakvynę, maistą ir kitas paslaugas) socialinės globos įstaigoje, kurioje iki pilnametystės jam buvo nustatyta globa (rūpyba), ši išmoka mokama socialinės globos įstaigai.“

3. Pakeisti 12 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Savivaldybės administracija per mėnesį nuo visų dokumentų gavimo dienos privalo priimti sprendimą dėl išmokos skyrimo ir apie tai raštu pranešti pareiškėjui. Kreipiantis dėl vienkartinės išmokos vaikui bei vienkartinės išmokos nėščiai moteriai, sprendimas dėl išmokos

skyrimo priimamas ir išmokos išmokamos per 10 darbo dienų. Tais atvejais, kai priimamas sprendimas neskirti išmokos, nurodomos neskyrimo priežastys.“

4. Pakeisti 12 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Vienkartinės išmokos vaikui, vienkartinės išmokos įsikurti ir vienkartinės išmokos nėščiai moteriai dydis apskaičiuojamas pagal teisės į išmoką atsiradimo dieną galiojusį bazinės socialinės išmokos dydį. Išmokos vaikui, išmokos privalomosios tarnybos kario vaikui ir globos (rūpybos) išmokos dydis apskaičiuojamas pagal tą mėnesį, už kurį išmoka mokama, galiojantį bazinės socialinės išmokos dydį.“

5. Papildyti 12 straipsnį 9 dalimi:

„9. Išmoka vaikui mokama vienam iš vaiką (vaikus) auginančių tėvų (ar turimam vieninteliam iš tėvų), globėjui (rūpintojui) arba pačiam 18 metų ir vyresniam asmeniui. Išmokos gavimo būdą pasirenka išmokos gavėjas, išskyrus socialinės rizikos šeimas.“

### **13 straipsnis. 13 straipsnio 3 dalies pakeitimas**

13 straipsnio 3 dalyje išbraukti žodžius „būstui įsigyti arba“, papildyti dalį nauju sakiniu ir visą dalį išdėstyti taip:

„3. Vienkartinė išmoka įsikurti skiriama, jei prašymą šiai išmokai skirti savivaldybės administracijai asmuo pateikė, iki jam sukako 25 metai. Išmoka turi būti panaudota per 24 mėnesius nuo sprendimo skirti išmoką priėmimo dienos.“

### **14 straipsnis. 14 straipsnio 3 dalies pakeitimas**

Pakeisti 14 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Dėl išmokos gavėjo kaltės permokėta išmokos suma turi būti grąžinama ar išskaičiuojama savivaldybės administracijos sprendimu. Iš gavėjui pagal šį įstatymą priklausančių išmokų išskaitoma ne daugiau kaip po 20 procentų mokėtinos išmokos sumos per mėnesį, išskyrus atvejus, kai gavėjas sutinka, kad būtų išskaičiuojama daugiau kaip 20 procentų mokėtinos išmokos sumos, tol, kol bus visiškai padengta išieškoma suma. Jei išmokos mokėjimas gavėjui nutraukiamas, o visa permokėta išmokos suma negrąžinta arba neišskaičiuota, likęs įsiskolinimas išieškomas teismo tvarka.“

### **15 straipsnis. 18 straipsnio 3 punkto pakeitimas**

Pakeisti 18 straipsnio 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) neskirti išmokos, sustabdyti arba nutraukti jos mokėjimą, jeigu išmokos gavėjas (jo atstovas pagal įstatymą) nevykdo šio įstatymo 19 straipsnyje nustatytų pareigų arba savivaldybės vaiko teisių apsaugos institucija informuoja, kad tėvams apribota tėvų valdžia, globėjas (rūpintojas) atleistas ar nušalintas nuo globėjo (rūpintojo) pareigų.“

### **16 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

**„20 straipsnis. Savivaldybių administracijų pareiga užtikrinti šio įstatymo nustatytų išmokų skyrimą ir mokėjimą, taip pat garantuoti paskirtų ir mokėtų išmokų tęstinumą**

1. Vaikui, kuriam globa (rūpyba) apskrities viršininko įsteigtoje vaikų socialinės globos įstaigoje nustatyta arba globėju (rūpintoju) ši įstaiga yra paskirta po 2007 m. sausio 1 d., skiriama 4 bazinių socialinių išmokų dydžio globos (rūpybos) išmoka. Ji mokama vadovaujantis šio įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi.

2. Vaikams (išskyrus atvejus, kai globėjas (rūpintojas) yra apskrities viršininko įsteigta vaikų globos įstaiga), kuriems globa (rūpyba) nustatyta iki 2007 m. sausio 1 d., išmoką moka savivaldybės, kurios teritorijoje globėjas (rūpintojas) yra įregistruotas arba deklaruoja gyvenamąją vietą, administracija.

3. Išmokos vaikui, paskirtos, iki vaikui sukanka 3, 7, 9 ar 12 metų, mokėjimo terminui pasibaigus, sprendimą skirti ir mokėti pagal šio įstatymo nuostatas priklausančią išmoką savivaldybės administracija priima be naujo asmens prašymo ir apie išmokos vaikui mokėjimo pratęsimą informuoja išmokos gavėją.“

#### **17 straipsnis. 22 straipsnio 2 dalies pakeitimas**

Pakeisti 22 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta išmoka vieną ar du vaikus auginančių šeimų vaikams nuo 3 iki 7 metų skiriama ir mokama nuo 2004 m. liepos 1 d., o nuo 7 iki 18 metų ir vyresniems, kurie mokosi pagal bendrojo lavinimo programą, skiriama ir pradedama mokėti atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes bei Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais, bet ne vėliau kaip nuo 2008 m. sausio 1 d.“

#### **18 straipsnis. Baigiamosios nuostatos**

1. Šis įstatymas, išskyrus 5 straipsnį, įsigalioja 2008 m. rugpjūčio 1 d.

2. Šio įstatymo 5 straipsnis įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

3. Lietuvos Respublikoje gyvenantiems vaikams užsieniečiams, kuriems įstatymų nustatyta tvarka globa (rūpyba) nustatyta Lietuvos Respublikoje ar jų globos (rūpybos) vykdymą perėmė Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija, globos (rūpybos) išmoka mokama nuo 2009 m. sausio 1 d.

4. Šio įstatymo įsigaliojimo dieną bazinės socialinės išmokos dydis yra lygus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytam minimaliojo gyvenimo lygio dydžiui.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

---